

ИСПИТ ИЗ ЕЛЕКТРОМАГНЕТИКЕ (ОГ)

15. септембар 2016.

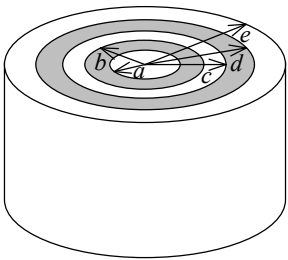
Напомене. Испит траје 180 минута и ради се самостално. Није дозвољено напуштање сале 60 минута од почетка испита. Писати искључиво хемијском оловком. Дозвољена је употреба непрограмабилних калкулатора. Дозвољена је употреба само овога папира и једне вежбанке, који се морају заједно предати. Питања радити искључиво на овоме папиру, а задатке искључиво у вежбанци. Коначне одговоре на питања и тражена извођења уписати у одговарајуће кућице, учртати у дијаграме или заокружити понуђене одговоре. Одговори без извођења се неће признати. Вежбанка и овај папир се морају заједно предати. Свако питање носи по 5 поена, а задатак по 20 поена.

Попунити податке о кандидату у следећој табели. Исте податке написати и на омоту вежбанке.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ (попуњава кандидат)							КОЛОКВИЈУМ				
Индекс година/број		Презиме и име									
/							ИСПИТ				
ПИТАЊА						ЗАДАЦИ					
1.	2.	3.	4.	5.	6.	Укупно	1.	2.	Укупно	УКУПНО ПОЕНА	ОЦЕНА

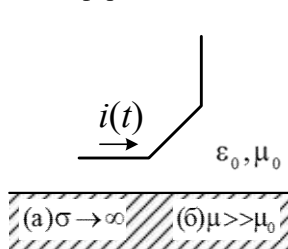
ПИТАЊА

1. На слици је приказан пресек триаксијалног кабла. Диелектрик кабла је хомоген, пермитивности ϵ , и распоређен је у два слоја, $a \leq r \leq b$ и $c \leq r \leq d$, где је r радијално одстојање од осе кабла. Означавајући унутрашњи прводник са 1 и узимајући спољашњи прводник кабла за референтни, одредити подужне коефицијенте потенцијала овог система.

2. Кондензатор капацитивности C испуњен је линеарним хомогеним несавршеним диелектриком, пермитивности ϵ и специфичне проводности σ . Извести израз за проводност овог кондензатора.

3. Илустровати теорему ликова на примеру жичаног проводника у вакууму, кроз који протиче временски променљива струја $i(t)$, као на слици, (а) када се он налази изнад бесконачно проводног полупростора, односно (б) када се налази изнад феромагнетског полупростора.

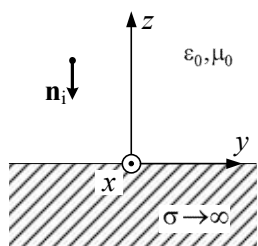
(а)	(б)
-----	-----

4. Написати граничне услове за векторе $\mathbf{E}$, $\mathbf{D}$, $\mathbf{H}$ и $\mathbf{J}$ који важе на раздвојној површи две средине у квазистационарном електромагнетском пољу. Нацртати одговарајућу слику.

5. (a) Полазећи од потпуног система Максвелових једначина које описују брзопроменљиво електромагнетско поље и од Лоренцовог услова у вакууму, извести диференцијалну једначину коју задовољава магнетски вектор-потенцијал у временском домену. (б) Написати решење те диференцијалне једначине у временском домену.

(a)	(б)
-----	-----

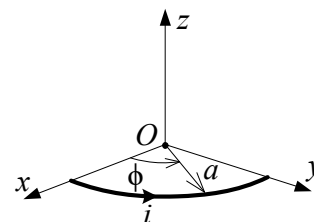
6. Раван униформан линијски поларизован простопериодичан TEM талас наилази управно на савршено проводну раван. (a) Одредити тачке у простору у којима је ефективна вредност резултантног електричног поља максимална, односно минимална. (б) Скицирати, на истом графику, зависност нормализованих ефективних вредности електричног и магнетског поља од z -координате ($|E(z)|/|E(z)|_{\max}$, $|H(z)|/|H(z)|_{\max}$).

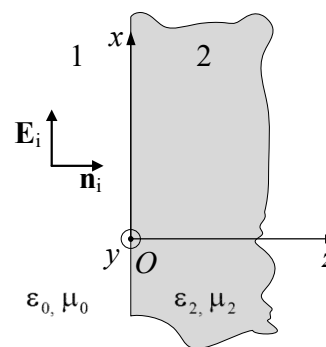
(a)	(б)
-----	-----

ЗАДАЦИ

1. У контури облика четвртине круга, полупречника a , постоји брзопроменљива простопериодична струја, $i(\phi, t) = \sqrt{2}I_0 \cos \phi \cos(\omega t)$, где је I_0 константна, ω кружна учестаност и $0 \leq \phi \leq \pi/2$. Одредити (a) комплексну расподелу наелектрисања на контури и (б) комплексни вектор јачине магнетског поља на z -оси.

2. Раван, униформан, линијски поларизован TEM талас, ефективне вредности јачине електричног поља E и угаоне учестаности ω , наилази из вакуума (средина 1) нормално на бесконачну раздвојну површ са савршеним диелектриком (средина 2), пермитивности $\epsilon_2 = \epsilon_0$ и пермеабилности $\mu_2 = \mu_0 \mu_r$, као на слици. (a) За координатни систем са слике извести изразе за резултантне комплексне векторе јачине електричног и магнетског поља у вакууму и диелектрику. (б) Ако је коефицијент стојећег таласа у вакууму $KST = 3$, израчунати релативну пермеабилност диелектрика, μ_r .

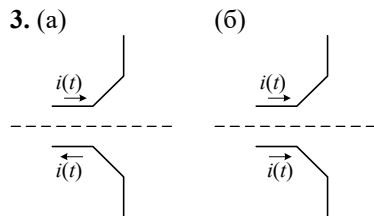

**ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА И РЕШЕЊА ЗАДАТАКА СА
ИСПИТА ИЗ ЕЛЕКТРОМАГНЕТИКЕ (ОГ),
ОДРЖАНОГ 15. СЕПТЕМБРА 2016. ГОДИНЕ**

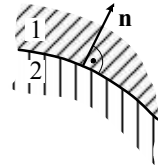
ПИТАЊА

1. $a_{11} = \frac{1}{2\pi\epsilon} \left(\ln \frac{b}{a} + \ln \frac{d}{c} \right)$, $a_{12} = a_{21} = a_{22} = \frac{1}{2\pi\epsilon} \ln \frac{d}{c}$.

2. $G = \frac{\sigma}{\epsilon} C ..$

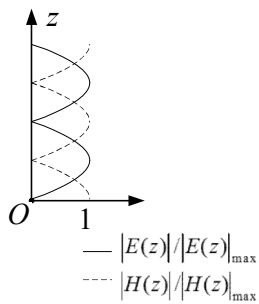
4. $\mathbf{n} \times (\mathbf{E}_1 - \mathbf{E}_2) = 0$, $\mathbf{n} \cdot (\mathbf{D}_1 - \mathbf{D}_2) = \rho_s$, $\mathbf{n} \times (\mathbf{H}_1 - \mathbf{H}_2) = \mathbf{J}_s$, $\mathbf{n} \cdot (\mathbf{J}_1 - \mathbf{J}_2) = 0$

5. (a) $\Delta \mathbf{A} - \mu_0 \epsilon_0 \frac{\partial^2 \mathbf{A}}{\partial t^2} = -\mu_0 \mathbf{J}$. (б) $\mathbf{A}(\mathbf{r}, t) = \frac{\mu_0}{4\pi} \int_v \frac{\mathbf{J}(\mathbf{r}', t - R/c)}{R} dv$.

6. (a) $h_{E_{\max}} = (2n+1) \frac{\lambda}{4}$, $h_{E_{\min}} = n \frac{\lambda}{2}$, $n = 0, 1, 2, \dots$

(б)

ЗАДАЦИ

1. (a) Линијска густина наелектрисања је $\underline{Q}'(\phi) = -j \frac{I_0}{\omega a} \sin \phi$. Тачкасто наелектрисање $\underline{Q}(\phi = 0) = j \frac{I_0}{\omega}$ и $\underline{Q}(\phi = \pi/2) = 0$.

(б) $\underline{\mathbf{H}}(0,0,z) = \frac{I_0 a (1 + j\beta R) e^{-j\beta R}}{4\pi R^3} \left(\frac{\pi z}{4} \mathbf{i}_x + \frac{z}{2} \mathbf{i}_y + a \mathbf{i}_z \right)$, где је $\beta = \omega \sqrt{\mu_0 \epsilon_0}$ и $R = \sqrt{a^2 + z^2}$.

2. (a) $\mathbf{E}_1 = E \left(e^{-j\beta_1 z} + \frac{\sqrt{\mu_r} - 1}{\sqrt{\mu_r} + 1} e^{j\beta_1 z} \right) \mathbf{i}_x$, $\mathbf{H}_1 = \frac{E}{\sqrt{\mu_0}} \left(e^{-j\beta_1 z} - \frac{\sqrt{\mu_r} - 1}{\sqrt{\mu_r} + 1} e^{j\beta_1 z} \right) \mathbf{i}_y$, $\mathbf{E}_2 = E \frac{2\sqrt{\mu_r}}{\sqrt{\mu_r} + 1} e^{-j\beta_2 z} \mathbf{i}_x$,

$\mathbf{H}_2 = \frac{E}{\sqrt{\mu_0}} \frac{2}{\sqrt{\mu_r} + 1} e^{-j\beta_2 z} \mathbf{i}_y$, $\beta_1 = \omega \sqrt{\mu_0 \epsilon_0}$, $\beta_2 = \beta_1 \sqrt{\mu_r}$.

(б) $\mu_r = 9$.

- РЕЗУЛТАТИ ИСПИТА ЋЕ БИТИ ОБЈАВЉЕНИ ДО 21. СЕПТЕМБРА У 14:30 ЧАСОВА.
- УВИД У ЗАДАТКЕ, У СОБИ 63, ЈЕ 21. СЕПТЕМБРА ОД 14:30 ДО 15:00 ЧАСОВА.